

10.06.2011

Jakelussa mainituille

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖSKANNANOTTO ETELÄ-SUOMEN TYÖSUOJELUN VASTUUALUEEN TOIMINNASTA VUODELTA 2010

Sosiaali- ja terveysministeriö antaa valtion talousarvioasetuksen (1243/1992) 66 i §:n (1786/2009) edellyttämän tilinpäätöskannanottonsa Etelä-Suomen työsuojelun vastuualueen toiminnasta vuodelta 2010 sekä niistä toimenpiteistä, joihin vastuualueen antama vuosiraportti ja muut selvitykset antavat aihetta.

1. Yleisarvio

Sosiaali- ja terveysministeriön laatima arvio vastuualueen toiminnasta vuonna 2010 perustuu aluehallintovirastojen kirjanpitoyksikön tilinpäätökseen ja siihen kuuluvaan toimintakertomukseen, aluehallintoviraston toimintakertomukseen sekä työsuojelun vastuualueen vuosiraporttiin ja raporttiin tulospalkkiotavoitteiden saavuttamisesta.

Ministeriön on laadittava perusteltu tilinpäätöskannanotto kirjanpitoyksikön tilinpäätöksestä. Etelä-Suomen aluehallintoviraston valmistelemasta tilinpäätöksestä ja siihen kuuluvasta toimintakertomuksesta ei ole kuitenkaan mahdollista saada oikeita ja riittäviä tietoja eikä oikeaa ja riittävää kuvaa jokaisen kirjanpitoyksikköön kuuluvan aluehallintoviraston, saati tulosalueen toiminnasta ja taloudesta kannanottoa varten. Tämän vuoksi kannanoton valmistelussa on pääosin tukeuduttu aluehallintoviraston toimintakertomuksessa ja työsuojelun vastuualueen vuosiraportissa esitettyihin tietoihin. Työsuojelun vastuualueen johtaja on allekirjoittanut aluehallintoviraston toimintakertomuksen työsuojelun vastuualueen osalta.

Aluehallintovirastot saavat eräitä tukipalveluita myös hallinnonalan ulkopuolisilta palveluntuottajilta, kuten tietohallintopalvelut TEM:n hallinnonalalta Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen organisaatioon kuuluvalta Ahti-yksiköltä ja puhelunvälityspalvelut sisäasiainministeriön hallinnonalan organisaatioon kuuluvalta Hallinnon tietotekniikkakeskuksesta (Haltik). Sosiaali- ja terveysministeriön saamien tietojen mukaan puhelunvälitystoiminnassa, jonka tarkoituksena on tukea työsuojelun vastuualueiden asiakasaloitteista toimintaa, esiintyi jatkuvasti merkittäviä häiriöitä, joista on tullut myös asiakaspalautetta. Puhelunvälitystoimintaa ei ole saatu laadullisesti tyydyttävälle tasolle. Lisäksi työsuojelun vastuualueiden saamat tietohallintopalvelut eivät ole vastanneet kaikilta osin odotuksia ja mm. viivästyksiä laitteiden ja ohjelmistojen käyttöönnotossa on esiintynyt runsaasti.

Kyseessä on runkosopimuskauden 2008–2011 kolmannen toimintavuoden ja samalla työsuojelun vastuualueiden ensimmäisen toimintavuoden arviointi. Työsuojelupiirit siirtyivät vuoden 2010 alusta aluehallintovirastoihin työsuojelun vastuualueiksi, joissa toiminta jatkuu runkosopimuskauden 2008–2011 mukaisena sosiaali- ja terveysministeriön ohjauksessa.

Pääosa työsuojelun vastuualueiden tulostavoitteista oli kaikille vastuualueille yhteisiä. Vastuualueet toteuttivat yhteisesti sovittua runkosuunnitelmaa 2008–2011. Keskeisenä vaikuttavuuden tavoitteena oli varmistaa, että valituilla toimialoilla työpaikkojen omat työsuojelun hallintajärjestelmät täyttävät vähintään lainsäädännön vaatimukset. Muut tavoitteet liittyivät toiminnan tuloksellisuuteen, resurssien käyttöön ja henkilöstön kehittämiseen.

Etelä-Suomen työsuojelun vastuualue saavutti vuonna 2010 ministeriön kanssa sovitut tulostavoitteet ja osittain ylitti ne. Vastuualueen toiminta kokonaisuudessaan tuotti hyvän tuloksen

arvosanalla 4+. Arviointiasteikko 1-5; 1= heikko tulos, 2=välttävä tulos, 3=tyytyttävä tulos, 4=hyvä tulos ja 5=erinomainen tulos.

2. Kannanoton valmistelu

Vastuualuetta koskeva ministeriön tilinpäätöskannanotto valmisteltiin sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön työsuojelun vastuualueen tulosoikeudesta vastuussa olevassa sisäisessä valmisteluryhmässä sekä käsiteltiin työsuojeluosaston johtoryhmässä. Valmistelu perustui ministeriön sisäiseen ohjeeseen. Kannanotto käsiteltiin myös ministeriön virkamiesjohtoryhmässä. Kannanottoluonnos esiteltiin hallinnonalan tulosoikeuspäivillä, jolla vastuualueiden edustaja antoi palautetta kannanotosta. Sosiaali- ja terveystieteiden ministeri teki päätöksen kannanotosta kansliapäällikön esittelystä.

3. Arvio tuloksellisuudesta ja sen kehityksestä sekä tulostavoitteiden toteuttamisesta toimintavuonna 2010

3.1. Vaikuttavuuden kehitys

Vaikuttavuuden tavoitteina työsuojelun vastuualue kohdisti työelämän vetovoiman lisäämiseksi toimenpiteitä työn aiheuttaman haitallisen henkisen ja fyysisen kuormituksen ehkäisyyn sekä työtatapaturmien torjuntaan. Tulossopimuskauden 2008–2011 keskeisenä tavoitteena on varmistaa, että tulossopimuksessa sovittujen toimialojen työpaikoilla on toimivat työsuojelun hallintajärjestelmät. Työsuojelun vastuualueen tekemän arvion mukaan vuonna 2010 valvonnan kohteena olleista työpaikoista keskimäärin 71 prosentin osalta todettiin toimivien hallintajärjestelmien olemassaolo työn ja työolojen aiheuttaman haitallisen kuormituksen ehkäisemiseksi. Työtatapaturmien torjunnan osalta turvallisuuden hallinnan toimivat järjestelmät varmistettiin 59 prosentissa tarkastetuista työpaikoista.

Työn aiheuttamien haitallisten henkisten kuormitustekijöiden hallintaan liittyvää valvontaa tehtiin valittujen toimialojen työpaikoilla. Asiakasväkivallan uhan hallintaan liittyvien hallintamenettelyjen olemassaoloa valvottiin sosiaali- ja terveydenhuollon, majoitus- ja ravintola-alan, kaupan, kuljetuksen (rautatie liikenne, merenkulku, maantiekuljetus), julkishallinnon ja koulualan toimialoilla sekä sääty-hankkeessa. Häirinnän ja epäasiallisen kohtelun ehkäisemiseksi toimivien hallintamenettelyiden valvontaa tehtiin mm. sosiaali- ja terveydenhuollon, majoitus- ja ravintola-alan, kaupan, kuljetuksen (rautatie liikenne, merenkulku, maantiekuljetus), koulualan, julkishallinnon sekä teollisuuden toimialoilla. Tarkastuksilla yleinen havainto oli, että työpaikoilla puututaan häirintätapauksiin asian tullessa ilmi, mutta ennaltaehkäisevästi ongelmiin varautumisessa on vielä puutteita. Määrälliset tavoitteet saavutettiin hyvin.

Työperäisten tuki- ja liikuntaelinsairauksien ehkäisyyn tähtäävää valvontaa suoritettiin valvonnan kohteeksi valituilla toimialoilla. Käsin tehtäviin nostoihin liittyvien riskien hallintajärjestelmiä valvottiin mm. sosiaali- ja terveysalan, tukku- ja vähittäiskaupan, majoitus- ja ravintola-alan, merenkulun ja ahtauksen, teollisuuden, rakennusalan sekä metallituotteiden valmistuksen toimialan työpaikoilla. Toistotyöstä aiheutuvien ongelmien hallintamenettelyiden olemassaoloa valvottiin teollisuuden, kaupan ja merenkulun toimialoilla. Tuki- ja liikuntaelinsairauksien ehkäisyn valvonnassa määrälliset tavoitteet saavutettiin.

Työtatapaturmien torjunnassa vaikutettiin tapaturmavaarallisten toimialojen työolosuhteisiin ja työpaikkojen turvallisuuden hallinnan toimintajärjestelmiin työtatapaturmien ehkäisemiseksi. Valvonnassa käytettiin vakiintuneita menetelmiä kuten työolosuhdemittareita ja tarkastuslisto-

ja. Rakennus- ja elintarvikealan työolosuhteiden tilaa arvioitiin työolosuhdemittareiden avulla käynnissä olleissa turvallisuuskilpailuissa. Turvallisuuskilpailujen avulla saavutettiin näillä toimialoilla hyviä tuloksia. Työtapaturmien torjunnan tarkastusmäärätavoitteet saavutettiin.

Kemikaaliriskien hallinnassa valvontaa tehtiin työpaikatarkastusten yhteydessä työpaikoilla, joilla esiintyi merkittävää kemikaalien käyttöä tai valvonta oli tarkoituksenmukaista toteuttaa. Lisäksi kemikaalivalvontaa tehtiin valtakunnallisissa kemikaalihankkeissa. Valvonnalle asetetut tavoitteet saavutettiin.

Kosteus- ja homeongelmien valvonta suunnattiin erityisesti alemman perusasteen ja keskias-teen koulutukseen, terveydenhuoltoalan kohteisiin ja virastoihin. Valvonnalle asetetut tavoitteet saavutettiin.

Työolojen parantamiseksi työpaikoilla vastuualue suoritti tarkastuksilla työolomittauksia kvalifioituilla mittareilla. Mittauksille asetetut määrälliset tavoitteet saavutettiin hyvin. Mittauksilla saadut tiedot kerättiin erilliseen työolosuhdetietokantaan, josta ne ovat käytettävissä myöhemmin työolosuhteiden muutoksen seuraamiseksi ja toiminnan suuntaamiseksi.

Tulossopimuksen mukaisesti vastuualue osallistui valtakunnallisiin valvonta- ja tuotevalvontahankkeisiin. Valtakunnalliset valvonta- ja tuotevalvontahankkeet olivat vuonna 2010 seuraavat: asbestipurkutyöhanke, telinetorstaiprojekti, ammattirakennuttajien valvontahanke, Euroopan unionin yhteinen vaarallisten aineiden käyttöön kohdistuva tiedotus- ja valvontakampanja, henkilönsuojainhanke, konemeluhanke, nosturit ja niiden kulkutiehanke, maanrakennuskonehanke, keilakonehanke ja kaksipilaristen autonostimien valvontahanke. Etelä-Suomen vastuualue koordinoi keilajen pystytyskonehanketta ja kaksipilaristen autonostimien valvontahanketta. Hankkeiden toteutus onnistui hyvin ja suunnitelmien mukaisesti. Etelä-Suomen työsuojelun vastuualue on toteuttanut valvontaa hanketyyppisenä jo pidemmän aikaa, jonka johdosta sillä on vahva osaaminen hankkeiden toteutuksesta.

Työsuojelun vastuualue toteutti työpaikkojen sisäilman radonpitoisuuden valvontaa, tupakkalain valvontaa ravintola-alan työpaikoilla sekä osallistui rakennusalan turvallisuuskilpailuun, MASTO-hankeeseen, Työhyvinvointifoorumiin ja työsuojeluvastuualueiden kehittämishankeeseen (TSAVIKE-hanke). Lisäksi vastuualue teki alusten valvontaa vakiintuneen käytännön mukaisesti. Vastuualue koordinoi tarkastuksia ja teki valvontatietojärjestelmän perusteella yhteenvedon edellisen vuoden tilanteesta sekä tarkastustarvelistan. Vastuualue hoiti VR-konsernin rautatieliikenteen ja catering-toiminnan junahenkilökunnan työolojen valvontaa sekä ohjasi ja valvoi koneiden ja työvälineiden tarkistamiseen liittyviä asiantuntijayhteisöjä. Lisäksi vastuualue toteutti sovitut tasa-arvon ja viestinnän tavoitteet sekä valvoi yhdenvertaisuuslain noudattamista.

Työsuojelun vastuualue valvoi ulkomaalaisten työntekijöiden työnteko-oikeutta ja työsuhteen vähimmäistyöehtojen noudattamista mm. rakentamisen, majoitus- ja ravitsemistoiminnan, siivouksen sekä perusmetallien ja metallituotteiden valmistuksen toimialoilla. Valvonnan määrälliset tavoitteet toteutuivat, tiedottamisen ja viranomaisyhteistyön avulla tuettiin tehokkaasti valvontaa.

Työaikalainsäädännön toteutumista valvottiin kaikilla niillä tarkastuksilla, joilla se oli tarkoituksenmukaista sekä erityisen suunnatun työaikavalvonnan avulla. Työsuojelun vastuualue toteutti tulossopimuksen mukaisesti määräaikaisten työsuhteiden ja vuokratyövoiman valvontaa.

Etelä-Suomen työsuojelun vastuualue valvoi lakia tilaajan selvityselvällisyydestä ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä (1233/2006). Valvonnan tavoitteena on torjua yrityksille ja yhteiskunnalle harmaasta taloudesta ja epäterveestä kilpailusta aiheutuvia haittavaikutuksia. Tilaajavastuutarkastajat tekivät eri puolilla maata yhteensä 872 tarkastusta. Vuodelle 2010 asetettu tarkastusmäärätavoite saavutettiin. Tarkastukset tehtiin pääasiassa rakennusallalle, teknologiateollisuuteen, kemianteollisuuteen, majoitus- ja ravitsemisallalle, julkishallintoon sekä metsänhoitoon. Tarkastusten seurauksena käynnistettiin laiminlyöntimaksuprosessi 139 tapauksessa, joista vuoden 2010 aikana saatiin päätökseen 53 laiminlyöntimaksupäätöstä. Tilaajavastuutarkastajat ovat toimineet yhteistyössä harmaantalouden torjunta -ryhmässä (HTT). Tarkastajat toimivat aktiivisesti tärkeimpien sidosryhmien kanssa ja välittivät tarkastushavain- toja muille viranomaisille.

Autonkuljettajien ajo- ja lepoaikoja valvottiin valvontadirektiivin (2006/22/EY) mukaisesti. Työsuojeluviranomaisten ja poliisin välisen tehtäväjaon mukaisesti työsuojelun vastuualue suoritti valvontaa yritysten toimitiloissa ja poliisi maantiellä. Toiminta ylitti vuonna 2010 ministeriön kanssa sovitut määrälliset tavoitteet. Vuonna 2010 tarkastettiin 81 300 kuljettajatyöpäivää yrityksissä.

3.2 Toiminnallisten tulostavoitteiden kehitys

3.2.1 Toiminnallinen tehokkuus

Työsuojelun vastuualueen toimintaa ja resurssien käyttöä voidaan pitää tavoitteiden mukaise- na. Työsuojelun vastuualueella oli käytettävissään vuoden 2010 talousarvion määrärahaa 7 571 900 euroa ja seuraavalle vuodelle siirtyi 937 626 euroa. Vuoden 2009 siirtomäärärahaa oli käytettävissä 2 078 300 euroa. Työsuojelun vastuualueelle myönnytyistä määrärahoista suurin osa käytettiin henkilöstön palkkamenoihin.

Maksullisen palvelutoiminnan tuottoja kertyi 3 140 euroa julkisoikeudellisiin ja 4 357 euroa liiketaloudellisiin perustein määräytyvistä suoritteista ja muita tuottoja 4 524 euroa, yhteensä 12 021 euroa.

Taulukko 1. Työsuojelun vastuualueen kokonaiskustannukset ja henkilötyövuodet 2010

	2010 tilinpäätös		
	1 000 €	%-osuus	htv
Viranomaisaloitteinen toiminta	5 488	63	99
Asiakasaloitteinen toiminta	1 917	22	34
Hallinto- ja tukitoiminnot	1 307	15	24
Yhteensä	8 712	100	157

Lähde: Työsuojelun vastuualueen vuosiraportti 2010

3.2.2 Tuotokset ja laadunhallinta

Työsuojelun vastuualue toimi yhteistyössä työmarkkinajärjestöjen ja muiden keskeisten sidosryhmien kanssa hallinnon vaikuttavuustavoitteiden aikaansaamiseksi. Yhteistyötä tehtiin Työterveyslaitoksen ja aluehallintovirastojen kanssa toiminnan yhteisten kohteiden esim. työterveyshuollon palvelujen saatavuuden sekä tupakkalain valvonnan tehostamiseksi. Yhteistyötä muiden valvontaviranomaisten kanssa jatkettiin aikaisempaan tapaan. Aluehallintouudistuk- sen johdosta työsuojelun vastuualueella järjestettiin useita tilaisuuksia keskeisille sidosryhmil- le.

Työsuojelun vastualueen keskeinen suorite on työpaikkatarkastus. Työpaikkatarkastuksia tehtiin vuonna 2010 yhteensä 7 318. Tarkastettuja valvontakohteita oli 5 122. Tarkastusmääriin vaikuttivat mm. työsuojeluhallinnossa menossa oleva laaja tietojärjestelmien kehittämisshanke Valtimo. Tarkastuksiin käytetty aika oli vuonna 2010 2,1 tuntia tarkastusta kohden.

Runkosopimuskauden 2008–2011 yksi keskeinen tavoite on viranomaisaloitteisten työpaikkatarkastusten määrän lisääminen 50 prosentilla. Lähtötasona on vuoden 2006 tilanne. Viranomaisaloitteisia työpaikkatarkastuksia tehtiin vuonna 2010 Etelä-Suomen työsuojelun vastualueella 6 884.

Asiakkaiden yhteydenottoihin pystyttiin vastaamaan pääosin asetettuja palveluiden toimitus- ja saatavuusajkoja noudattaen. Asiakasyhteydenotot vähentyivät edellisestä vuodesta. Syynä tähän on arvioitu olevan mm. aluehallintoviraston puhelinvaihteen ongelmat aluehallintoviraston toiminnan käynnistyessä.

3.2.2.1 Tulospalkkiojärjestelmä

Aluehallintovirastojen työsuojelun vastualueilla on käytössä tulospalkkiojärjestelmä, joka tukee strategisesti keskeisten tulostavoitteiden toteutumista. Tulospalkkiojärjestelmä palkitsee palkkion määräytymisen kriteereiksi sovittujen tulostavoitteiden saavuttamisesta ja ylittämistä. Tulospalkkioiden määräytymisen keskeiset tavoitteet vuonna 2010 olivat seuraavat: palveluiden toimitus- ja saatavuusajat, työolomittareiden käyttö, henkilöstön osaaminen ja työhyvinvointi sekä viranomaisaloitteiset työpaikkatarkastukset. Tulospalkkion saaminen edellytti myös muiden tulossopimuksessa sovittujen tulostavoitteiden saavuttamista. Vuonna 2010 Etelä-Suomen työsuojelun vastualue saavutti 3,4 prosentin tulospalkkion (tulospalkkion maksimimäärä on 5,0 %).

3.2.3 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Työsuojelun vastualueella oli vuonna 2010 käytettävissä noin 157 henkilötyövuotta. Henkilöstön keski-ikä oli 49,8 vuotta.

Henkilöstön kehittäminen oli suunnitelmallista ja systemaattista ja tapahtui päivitetyn henkilöstön kehittämissuunnitelman mukaisesti. Uuden henkilöstön rekrytointiin ja perehdyttämiseen oli käytettävissä toimivat menettelytavat. Henkilöstön osaamista syvennettiin erityisesti tulostavoitteiden painoalueilla. Vuonna 2010 koulutuspäiviä oli 5,12 henkilötyövuotta kohden. Henkilöstöstä noin 93 prosenttia osallistui henkilöstökoulutukseen.

Työsuojelun vastualue analysoi monipuolisesti nykytilan sekä paikansi kehittämiskohteet ja jatkoi systemaattista organisaation kehittämistyötä TSAVIKE-hankkeessa. Vastualue osallistui myös VM-baro -kyselyyn. Työhyvinvoinnista huolehdittiin yhteistyössä työterveyshuollon kanssa ottaen huomioon henkilöstön ikääntyminen ja muutostilanne. Esimiestyöskentelyyn kiinnitettiin huomiota toteuttamalla erilaisia koulutus- ja kehittämishankkeita ja osallistamalla Kaiku-kehittämishankkeen esimieskoulutuksiin.

3.2.4. Yhteenvedo tulostavoitteiden toteutumista

Alla olevassa taulukossa on esitetty ministeriön näkemys tulostavoitteiden toteutumisesta työsuojelun vastualueella arvosana-asteikolla 1-5. Arviointi tehtiin laajempien asiakokonaisuuksien tasolla. Kokonaisuutena voidaan todeta, että työsuojelun vastualue saavutti sovitut tulostavoitteet ja osin ylitti ne.

Taulukko 2. Sosiaali- ja terveysministeriön arvio vuoden 2010 tulostavoitteiden toteutumista

UUDEEN 2010 TULOATAVOITTEET	Vastuu- alue	STM
VAIKUTTAVUUS		
Työn ja työolojen aiheuttama haitallinen kuormitus		
Asiakasväkivallan uhan hallinta	5	4,5
Haitallinen häirintä ja epäasiallinen kohtelu	5	4,5
Käsin tehtävät nostot ja siirrot	5	4
Toistotyö	5	4
Työtapaturmien torjunta	5	4
Kemikaalivalvonta	5	4
Kosteus- ja homeongelmat	5	4
Työolomittarit	5	4,5
Työelämän pelisääntöjen valvonta	5	4,5
Valvontahankkeet	4	4
Muut tavoitteet		
Radonvalvonta	4	4
Tupakkalain valvonta	4	4
Alusten valvonta	4	4
MASTO-hankkeeseen ja Työhyvinvointifoorumiin osallistuminen	4	4
TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS		
Voimavarojen käyttö	4	4
Kustannusten seuranta	4	4
Informaatioteknologian hyödyntäminen	4	4
Toimitusaika- ja saatavuustavoitteet	4	4
Viranomaisaloitteiset työpaikkatarkastukset	4	4
TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA		
Toiminnan laatu	4	4
Sidosryhmäyhteistyö	4	4
Toiminnan suunnittelu	4	4
Strategisten tavoitteiden saavuttaminen	4	4
HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN		
Palkkausjärjestelmä	4	4
Henkilöstön osaaminen	4	4
Työhyvinvointi ja työyhteisön toimivuus	4	4
Vastuualueen kanssa sovittavat erityistavoitteet ja hankkeet	4	4
VIESTINNÄN TAVOITTEET	5	5
TASA-ARVON TAVOITTEET	4	4
KOKONAISARVOSANA	4	4+

4. Tuloksellisuuden raportoinnin perusteiden asianmukaisuus ohjauksen ja tulostavastuun kannalta sekä ministeriön kanta kehittämistarpeista

Työsuojelun vastuualue raportoi toiminnastaan vuosiraportilla, jossa esitetään tiedot toiminnan tuloksellisuudesta suhteessa tulossopimuksen tavoitteisiin. Lisäksi vastuualue laati erillisen raportin tulospalkkiosopimuksen tavoitteiden toteutumisesta. Työsuojeluosasto antoi erillisen ohjeen vuosiraportin sisällöstä sekä sen rakenteesta.

Työsuojelun vastuualue raportoi vuoden 2010 toiminnasta käyttäen hyväksi ohjeen esittämää jäsentelyä. Työsuojelun vastuualueen vuosiraportin esitystapa on hyvä sisältäen olennaiset tiedot vastuualueen toiminnasta. Vuosiraportin esitystapa ja sanalliset arviot ovat pääosin tiivistä ja selkeästi kirjoitetut. Vuosiraportin sisältö noudattaa työsuojelun vastuualueiden ja ministeriön laatiman tulossopimuksen rakennetta. Seuranta- ja arviointitiedon laatu on riippuvainen sovitusta toiminnan tavoitteista sekä niille asetetuista seurantamittareista ja käytettävissä olevasta seuranta- ja raportointijärjestelmästä.

Lisäksi Etelä-Suomen aluehallintoviraston toimintakertomuksessa raportoitiin työsuojelun vastuualueen toiminnasta yleisellä tasolla. Jatkossa vuosiraportin ja aluehallintoviraston toimintakertomuksen laadinta-aikataulut sovitaan paremmin yhteen.

Toiminnan seuranta- ja raportointijärjestelmää on kehitetty koko ajan. Meneillään olevassa valvontatietojärjestelmän (Valtimo-hanke) kehittämishankkeessa tavoitteena on seurantatietojen keräämisen ja raportoinnin kehittäminen niin, että tiedot ovat helpommin saatavissa vuosiraporttiin ja muuhun raportointiin. Nykyistä valvontatietojärjestelmää on päivitetty vastamaan raportointitarpeita.

5. Toimenpiteet, joihin työsuojelun vastuualueella on tarpeen ryhtyä tilinpäätöksen johdosta ja tuloksellisuuden parantamiseksi

Aluehallintoviraston työsuojelun vastuualueen toiminta oli runkosopimuksen tulostavoitteiden mukainen. Vastuualueen toimintatavoissa tapahtui halutun suuntaisia muutoksia ja toiminnan kehittämistä jatketaan yhteisesti sovittujen periaatteiden mukaisesti.

Työsuojelun vastuualueen on lähivuosina varauduttava valtionhallinnon tuottavuusohjelman toimeenpanoon asetettaessa seuraavien tulossopimusten tavoitteita ja kohdennettaessa osuutta ja voimavaroja tarvittaville alueille. Työsuojelun vastuualueen on raportoitava tuottavuusohjelman toimeenpanosta ministeriön tulossopimuksessa edellyttämällä tavalla. Tuottavuusohjelman 2007–2011 toteutuksessa työsuojelun vastuualue on tavoitteiden mukaisella toteutusuralla.

Tulossopimuksessa edellytetyn mukaisesti vastuualueen on valmisteltava ja toimitettava selvitys nykyisen ja tulevan tuottavuusohjelmakauden tavoitteiden toteutuksesta. Raportti toteutuksesta toimitetaan puolivuotisraportoinnin yhteydessä 31.8.2011 mennessä ja suunnitelma tulevasta kaudesta 30.9.2011 mennessä.

6. Sosiaali- ja terveysministeriön toimenpiteet tilinpäätöksen johdosta ja tuloksellisuuden parantamiseksi

Valtiontalouden tarkastusvirasto on aluehallintovirastoissa suorittamiensa tarkastusten yhteydessä kiinnittänyt huomiota tilinpäätösmenettelyyn ja todennut muun muassa, että monivirastaisen kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen säädös- ja ohjekokonaisuus ei ole selkeä. Tämän johdosta tarkastusvirasto esittää valtiovarainministeriölle ja valtiokonttorille kokonaisuuden selkeyttämistä vuoden 2011 tilinpäätöksiä varten.

Sosiaali- ja terveysministeriö yhtyy tarkastusviraston näkemykseen ja esittää, että tilinpäätös- menettelyn säännöksiä ja ohjeistusta selkeytetään siten, että toiminnallisesta ohjauksesta vastaava ministeriö voisi antaa toimintakertomuskannanotot niiden viranomaisten toiminnasta, joiden kanssa se on solminut tulossopimukset. Tämä selkeyttäisi tili- ja tulosvastuun toteutumista. Tilinpäätöskannanotot olisi hoidettava eri prosessina. Ohjaaville ministeriöille olisi va-

rattava lisäksi mahdollisuus antaa kannanottonsa myös hallinnonalan ulkopuolisten tukipalveluita tuottavien yksiköiden toiminnasta (esim. Haltik ja Ahti).

Valtion tarkastusvirasto on todennut aluehallintovirastojen toimintakertomuksia koskevissa tilintarkastajien vuosiyhteenvedoissa, että aluehallintoviraston vastuualueiden johtajien matkamääräys- ja hyväksymismenettelyn osalta sisäisen valvonnan tavoitetilana voidaan pitää sitä, että matkamääräyksen antajana ja/tai matkalaskun hyväksyjänä on vastuualueen johtajasta riippumaton henkilö. Tällä perusteella olisi johdonmukaista, että aluehallintoviraston kaikkien vastuualueiden johtajien matkamääräyksen antaa ylijohtaja.

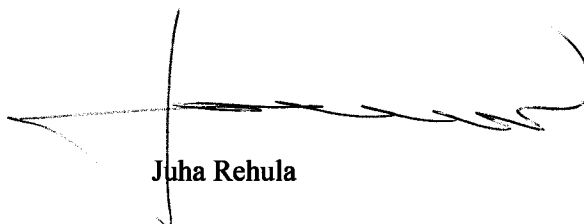
Sosiaali- ja terveysministeriö toteaa, että matkamääräyksen antaminen työsuojelun vastuualueen johtajalle liittyy olennaisesti työsuojelun valvontatehtävän hoitamiseen. Työsuojelun valvonnan kohteena on työsuojelua koskevien säädösten valvonta myös aluehallintoviraston omissa toimipaikoissa. Matkamääräyksen siirtäminen aluehallintoviraston ylijohtajan ratkaisutavaksi saattaa luoda tilanteita, joissa ylijohtaja voi halutessaan vaikuttaa valvontatehtävän suuntaamiseen ja hoitamiseen ja näin vaarantaa lain tarkoittaman riippumattomuuden ja puolueettomuuden toteutumisen valvonnassa. Työsuojelun vastuualueen valvontatoiminnan menot mukaan lukien matkamenot rahoitetaan STM:n hallinnonalan momentilta 33.70.01 ja menot hyväksyy työsuojelun vastuualueen johtaja. Matkamääräysmenettely ja matkamenojen hyväksymismenettely on siis tämän käytännön kanssa yhdenmukainen. Nykyinen matkamääräysmenettely on toiminut käytännössä hyvin.

Ministeriön näkökulmasta työsuojelun aluehallinnon toiminta on linjassa hallinnonalan strategisten tavoitteiden kanssa ja tulosohjauksen keinoin hallinnon toimintaa on pystytty tehostamaan.

Työsuojelun vastuualueiden toiminnassa tullaan kiinnittämään huomiota toiminnan vaikuttavuuden tehostamiseen parantamalla työpaikkavalvonnan kohdentamista ja lisäämällä työpaikkatarkastusten määrää. Tämä edellyttää valvontatoiminnan toimintatapojen, ohjeistuksen ja tarkastusprosessin kehittämistä työsuojelun vastuualueilla. Keskeisenä toimenpiteenä on myös työsuojeluvalvonnan raportointi- ja seurantajärjestelmän kehittäminen Valtio-tietojärjestelmähankkeessa.

Työsuojeluvalvonnan toiminnan arviointeja tullaan edelleen jatkamaan. Tulosohjauksen keinoin jatkuu resurssien kohdentaminen niihin työpaikkoihin, joissa toiminnan vaikuttavuus on suurin.

Sosiaali- ja terveysministeri

Juha Rehula

Kansliapäällikkö

Kari Välimäki

JAKELU Etelä-Suomen työsuojelun vastuualue
Ministeriön osastot
Tulossopimusten sisäisten valmisteluryhmien puheenjohtajat ja sihteerit

TIEDOKSI Valtiovarainministeriö
Valtiontalouden tarkastusvirasto
Valtiokonttori (Netra)
Peruspalveluministeri
Tarkastuspäällikkö

